

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

7:30	7:22	7:29	7:13	הדלקת נרות
8:32	8:35	8:34	8:31	מוצאי שבת
9:05	9:07	9:04	9:06	רבינו תם

משכיל לדוד

עבודת ה' בשלימות

ראה את האבן שנשחקה מטיפות המים קרא ואמר - כשם שהמים שחקו את האבן, כך גם מימי התורה ישחקו את לב האבן שלי ותחדור בו תורת מים חיים (אבות דרבי נתן ו, ב).

והנה יש לעורר ולשאל הלא ודאי שלא היתה זו הפעם הראשונה שרבי עקיבא ראה מים מחוררים את האבן, ומדוע דוקא בגיל ארבעים לקח לעצמו לקח ומוסר מזה המראה. ונראה להשיב שכאשר רבי עקיבא ראה את מסירות נפשה של רחל אשתו שהיתה מוכנה לעזוב את בית אביה הגדול כלבא שבוע ולהתחתן עמו, ידע שאם היא מבקשת ממנו ללכת וללמוד תורה משמע שיש אמת גדולה בדבר, שאלמלא כן, אשתו רחל לא היתה עוזבת את ביתו של אביה העשיר ומוכנה להינשא עימו. ומשום שרחל ראתה את כוחות הנפש של רבי עקיבא והכירה בכך שהוא עתיד לצמוח לתלמיד חכם גדול, על כן הסכימה להותיר מאחריה את כל העושר והכבוד בשביל עושרה הרוחני של התורה.

אם כן רחל היא זו שעוררה את תשומת ליבו של רבי עקיבא לגבי אמיתות התורה ועושרה הרוחני, וכשהבחין רבי עקיבא במסירות נפשה של אשתו רחל, פקח את עיניו להביט סביבו ולקבל מוסר השכל מן האבנים והמים. אותו מראה פעל את פעולתו ועורר בו שינוי עצום, עד אשר נתעלה והפך לרבם של ישראל והעמיד תלמידים הרבה.

וכפי שכבר הזכרנו, לא קיים מושג של קיום התורה לחצאין, אלא יש לקיימה בתכלית ההידור והשלמות, ורבי עקיבא שידע זאת מסר נפשו למען התורה הקדושה וגלה מביתו למשך עשרים וארבע שנים, וזאת כדי שיוכל לרכוש את קנייני התורה בשלמות.

כידוע האדם מורכב משני חלקים, מחלק גשמי תוצר האדמה שהוא הגוף, ומחלק רוחני ושמימי שהוא הנשמה. והנה הגוף והנשמה קשורים ומחוברים ביניהם בקשר איתן ויציב, ובכוחם להשפיע זה על זה, או שהנשמה משפיעה על הגוף מקדשת ומרוממת אותו, או שהגוף משפיע על הנשמה ומאבד מרוחניותה. וידוע שכל עוד לא נקבר המת, נשמתו ממשיכה לרחף מעליו, ורק לאחר שמניחים אותו בקבר ממכסים את גופו, הנשמה עולה למרום ושבה אל כור מחצבתה.

והנה למרות שהנשמה עולה למרום, אם האדם הקפיד כל ימיו ללכת בדרך התורה והמצוות, אזי נשמתו ממשיכה להיות דבוקה בגופו המקודש, וזאת מכיוון ששפתי הצדיקים דובבות בקבר בשעה שלומדים את תורתם בעולם. ומשמע מזה שאם האדם יתעלה בעצמו וילמד את התורה בשלמות עד אשר ימית עצמו באוהלה של תורה, אזי יזכה שגופו יתעלה ויתקדש כל כך עד שאף לאחר פטירתו, נשמתו שהיא רוחנית תמשיך להיות קשורה לגופו ותגרום לשפתותיו לדובב בדברי תורה בתוך הקבר.

אם כן חובת האדם בעולמו היא לעבוד את הקב"ה בשלמות ובמסירות נפש, וישאף תמיד להשיג את השלמות, וחלילה לא יסתפק בעבודה חלקית לחצאין, שאין המלאכה חשובה אלא אם כן היא שלימה.

"זאת התורה אדם כי ימות באהלה כל הבא אל האהלה"

וכל אשר באהלה יטמא שבעת ימים" (במדבר יט, יד)

חז"ל (ברכות סג, ב) דרשו על פסוק זה שאין אוהלה איש אוהלה של תורה, כנאמר (בראשית כה, כז) "ויעקב איש תם יושב אהלים", ומשמע מכך שעל האדם לשאוף כל ימיו להמית עצמו באהלה של תורה. והמתבונן יראה שהמילה 'תם' עולה בהיפוך אותיות כמילה מת, מלמד שיעקב אבינו המית עצמו באהלה של תורה ולכן זכה להיות עמוד התורה.

והנה יש לדעת, שבעוד ובדברים שונים יש מושג של חצי, אך כשהדבר נוגע לענין לימוד התורה וקיום מצוותיה, אין מושג של קיום למחצה, אלא יש לקיים את דברי התורה ככתבם וכלשונם בתכלית השלמות, וכאשר ישנו פגם בעבודת ה' או חסרון בקיום המצווה, אזי אותו חסרון ופגם עלולים לדרדר את האדם מבחינה רוחנית עד שיאבד את מה שכבר קנה לעצמו. ולכן ציוותה התורה על האדם לעמוד ולהתייגע על דברי התורה הקדושה ולקיימן בשלמות, עד אשר יגיע למצב של המתת עצמו באהלה של תורה.

והנה נראה לומר שאין מושג של מת לחצאין, אלא או שהאדם חי או שהוא מת, וכל עוד נשמת חיים באפיו של האדם, הוא מחויב ללמוד תורה. וזהו שכתב הרמב"ם (תלמוד תורה א, ח) שאף חולה מסוכן אינו פטור ממצות לימוד תורה, כיון שכל עוד האדם חי על פני האדמה, יצר הרע מפעם בקרבו ועלול להכשילו, ורק כשהאדם עוזב את העולם הזה, יצר הרע עוזב אותו ומניחו לנפשו, ולכן יש לאדם להמשיך ללמוד תורה גם בעודו שרוי בחולי, בכדי שחלילה יצרו הרע לא יגבר עליו. וזכור אני שפעם אחת הייתי חולה מאוד וחוסם גופי טיפס, ולמרות כן לא הנחתי לעצמי מעמל התורה והמשכתי ללמוד אותה במלוא החשק וההתמדה, עד אשר בסיועתא דשמיא הצלחתי לחדש חידוש גדול, ובה לתיך קושיה קשה שהיתה לי. אם כן רואים אנו שאף חולה יש בכוחו ללמוד תורה, ובאם יתאמץ בעצמו לקיים חיוב זה, יראה ברכה בעמלו.

ויש לנו לדעת שהדרך היחידה להינצל מרשתתו של היצר הרע היא באמצעות לימוד התורה הקדושה, ובזמן שאדם אינו ממית עצמו באוהלה של תורה, הרי הוא כמת חסר חיות. ולהיפך, כשם שהמת אינו יכול לחטוא משום שהיצר הרע כבר לא קיים בו יותר, כך אדם שממית עצמו באהלה של תורה, הרי הוא ניצול מן העבירה, כיון שהתורה מגינה ומצילה מפני היצר הרע.

הנה נתעוררתי לחשוב על רבי עקיבא שבגיל ארבעים החל ללמוד תורה מן הראשית ממש ולא חס על כבודו ומעמדו, אלא הלך ללמוד עם תינוקות קטנים ובלבד שיוכל להתעלות בתורה הקדושה. וכידוע כאשר רבי עקיבא היה עם הארץ קרא ואמר - 'מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור', ומפני מה כחמור, היות ודרכו לשבר גם את העצמות. ורואים אנו באמירה זו עד כמה רבי עקיבא בעברו שנה תלמידי חכמים, עד שהיה מוכן לנושכם באכזריות.

ומה גרם לרבי עקיבא ליצור תפנית כה גדולה בחייו, כאשר

הילולא דצדיקיא

- ז - רבי שמחה בונים אלתר
- ח - רבי חיים משאש
- ט - רבי יקותיאל יהודה הלבנשטאם האדמו"ר מקלויזנבורג
- י - רבי דוד חסין
- יא - רבי צבי הירש מזידיטשוב מח"ס 'צבי לצדיק'
- יב - רבינו יעקב בעל הטורים
- יג - רבי אלחנן וסרמן הי"ד

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

לא מתגרשים!

"ויבכו את אהרן שלושים יום כל בית ישראל" (במדבר כ, כט)
חז"ל מדייקים מכך שאת אהרן בכל "כל בית ישראל", מה שלא נאמר במיתתו של משה רבנו ע"ה, אלא סתם "ויבכו בני ישראל את משה" (דברים לד, ח). מדוע לא נאמר "כל בית ישראל" כשם שנאמר אצל אהרן? וזאת משום שעל משה בכו בני ישראל רק הזכרים, ואילו על אהרן, מתוך שהיה רודף שלום ונותן שלום ומטיל אהבה בין איש לרעהו ובין אשה לבעלה, אזי בכו "כל בית ישראל". זכרים ונקבות.

הגביר ר' יוסף שרשבסקי, מקורבו של הגאון רבי מאיר שמחה זצ"ל מדווינסק (בעל ה'אור שמח'), סיפר כי פעם הזדמן לו להיכנס למעונו של רבי מאיר שמחה, ולעיניו נתגלה מחזה תמוה שלא יאמן: גדול הדור בעל ה'אור שמח' רוקד במעגל באמצע החדר עם בעל ואשה וילד קטן. הרב מחזיק בידו האחת את ידו של הבעל ובידו השניה את ידו של הילד, ואילו הבעל והילד מחזיקים בידי האשה...

ר' יוסף לא ידע את נפשו מרוב תדהמה לנוכח חזיון בלתי שכיח שכזה, וכולו היה תמיהה גדולה.

כאשר נסתיים הריקוד והלכו לבייתם, הואיל רבי מאיר שמחה להפיג את פליאתו הרבה של ר' יוסף וסיפר לו מה שאירע, ומעשה שהיה כך היה:

הבעל ואשתו באו אתמול לפני רבי מאיר שמחה כדי לקבל גט. הבעל הרצה את טענותיו והאשה אף היא שטחה מצידה את טענותיה. ואז שאל אותם רבי מאיר שמחה: "וילדים יש לכם?" השיבו: "כן. יש לנו בן אחד."

חזר רבי מאיר שמחה ושאל: אצל מי יהיה הילד אחרי שינתן הגט, אצל האב או אצל האמא? ומיד ענה להם הוא בעצמו: "תבואו אלי מחר ביחד עם הילד..."

ואכן, למחרת הופיעו שוב הבעל ואשתו, ועמם ילדם הקטן. נטל רבי מאיר שמחה את הילד,

הושיבו על ברכיו וכשעיניו זולגות דמעות החל לדבר אל הילד, וכה אמר לו: "ילדי הקטן, יש להורים שלך תכנית לעשות אותך מהיום ואילך יתום חי בלי אבא ובלי אמא, אם הם יעשו אותך יתום, בבקשה ממך אל תסתובב ברחובות, אלא תבוא אלי ותהיה הילד שלי..."

התחיל הילד לבכות גם הוא, ומיד אחריו פרצה האמא בבכי מר. וכשכולם בכו התייפח גם האבא, ואז צעקו ההורים בבת אחת "לא מתגרשים. לא מתגרשים."

"ואז - סיים רבי מאיר שמחה את סיפורו - התחלנו כולנו יחד לרקוד מרוב שמחה."

שלוחי מצוה אינם ניזוקים

בזמן שהותי במיאמי שבארצות הברית אצל אדון בן חמו הי"ו, בנו של רבי עמרם בן חמו ע"ה, ערכתני כהרגלי קבלת קהל ובמהלכה ארע המעשה הבא.

בעל ואישה באו לפני. האישה פתחה בדברים והזכירה לי ששנה קודם לכן ברכתי אותם שיזכו לבן זכר, ובאמת ברוך ה' הם נפקדו וזכו לבן. כעת הם זכו להיפקד בשנית ועל כן היא ובעלה באו להודות לי על הברכות שהענקתי להם, וכאות הוקרה ברצונם להעניק לי בקבוק וויסקי מכובד.

למראה הבקבוק נזכרתי בכך שאני זקוק למשקה זה לכבוד שבת, ואף קודם לכן ביקשתי מהמלווה שלי שבדרכנו לשדה התעופה הוא יזכיר לי שעלינו לקנות בקבוק וויסקי לכבוד שבת, והנה משמים נשלח אלי הבקבוק ללא צורך בטרחה יתירה. הודייתי לבני הזוג על מתנתם, ומסיבה שאינה ברורה הוספתי ואמרתי להם: "הנה אתם שבים לפריז מקום מגוריכם, קחו איתכם את הבקבוק ותביאו לי אותו שוב כשאגיע לפריז."

האישה ובעלה התפלאו מאד לשמוע את דברי אולם עשו כרצוני, ובלבם חשבו: 'נהיה שלוחי מצוה לרבי דוד, שהרי הבקבוק הוא חפץ של מצוה לכבוד שבת קודש'. כך עלו על המטוס בדרכם לפריז, והאישה אמרה לבעלה:

"בזכות שליחות המצוה תהיה לנו בעזרת ה' טיסה מוצלחת".

לאחר שעתיים של נסיעה ארעה תקלה במהלך הטיסה. המטוס שבו בני הזוג נסעו איבד לפתע גובה וכמעט שצנח על הארץ.

כתוצאה מהטלתה נוסעים רבים נפגעו, חלקם אף איבדו את ההכרה מחוסר חמצן, ופחד גדול תקף את כולם.

בני הזוג שהיו אצלי זכרו את הבקבוק שנמצא בידם למשמרת, ונשארו רגועים ושלווים, כיון שאמרו: "שלוחי מצוה אינם ניזוקים".

לאחר מספר רגעים מתוחים בהם המטוס התנדנד, הצליח הטייס לתפוס שליטה על המטוס ולייצב אותו, ועלה שוב לגובה השמים. כך בחסדי ה' הגיעו בני הזוג למחוז חפצם לחיים טובים ולשלום.

למחרת, בהיותי בשדה התעופה בדרכי לפריז, הוריתי למלווי שיקנה בקבוק וויסקי לכבוד שבת, ובלבי חשבתי: מדוע סירבתי אתמול לקבל את הבקבוק מבני הזוג שהיו אצלי? הרי הבקבוק שנשאר בידיהם יגיע אלי רק בשבוע הבא?

אך כשהגעתי לפריז שמעתי על הנס שנעשה לבני הזוג והבנתי שיזכות שליחות המצוה היא שעמדה להם להצלתם ושמרה עליהם לבל ייפגעו, ומשמים כיוונו את צעדי כך שאשאיר את הבקבוק בידיהם למשמרת ולהצלה.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע: "ויפתח הגלעדי" (שופטים י"א)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על מלחמת ישראל עם בני עמון, ועל הארץ שכבשו ישראל מסיחון שכבש מעמון, שהוא מענין הפרשה בה מסופר על בני עמון שישראל לא נלחמו עמם, אלא נלחמו עם סיחון וכבשו ממנו את הארץ שכבש מעמון.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

אפילו כשאינו מתכון

איסור רכילות הוא גם כשאינו מתכון להכניס שנהא בלבו על אותו פלוני, ואפילו אם גם לפי דעתו כדן עשה פלוני, שדבר עליו, או עשה לו המעשה הזה.

כגון ששמעון מוכיח לראובן, על מה שדבר עליו, או עשה לו פלוני ופלוני, וראובן מתנצל שהדין עמו, והראיה, שגם יהודה אמר עליו כן, אפילו הכי אם הוא משער שעל ידי זה תכנס שנהא בלב שמעון על יהודה, הוא נקרא רכיל.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

חשבון הנפש של המושלים

**"כי חשבון עיר סיחון מלך האמורי היא והוא נלחם במלך מואב
הראשון ויקח את כל ארצו מידו עד ארנון" (במדבר כא, כו)**

חז"ל מקשים (ב"ב עח, ב) מפני מה טרחה התורה לציין בפנינו שחשבון היתה תחילה תחת שלטון מלך מואב הראשון, עד שבא סיחון מלך האמורי ונטלה מידי. וידוע שדרך התורה להיות קצרנית במילותיה וחסכנית בדברותיה, ורק דברים שנצרכו לדורות ויש בהם מוסר השכל לכלל עם ישראל, נכתבו ונזכרו לדורות. א"כ מהי הסיבה שבשלה חפצה התורה שנדע מהו מקורה של העיר חשבון, וכיצד מלך האמורי נטלה מידי מלך מואב הראשון.

ומבארים חז"ל שהעיר חשבון רומזת על חשבון הנפש, אותו צריך האדם לערוך בינו לבין עצמו. ואם נתבונן נגיע לידי מסקנה שרוב המעשים הרעים שאנו עושים, הינם מתוך ידיעה ברורה שהמעשה אסור ובגדר עבירה, אך למרות כן אנו מתפתים ונמשכים אחר יצרנו לעשות את זה המעשה. ועולה לה התמיהה, אם ידוע לנו שאותו מעשה אסור ומגונה, משום מה אנו ממשיכים לעבור עליו למרות הידיעה הברורה. וננסה לתאר לעצמינו, אם ילד יודע שנגיעה באש עלולה לשרוף את אצבעותיו - האם יגע באש בכוונה, ברי שאם הוא בר דעת ואחראי על מעשיו, הוא יתרחק מן האש וישמור את נפשו, וקל וחומר אם כבר התנסה בכך ונכווה מן האש.

וכגון זה אף אנו יודעים בידיעה ברורה שהמעשה האסור הוא בגדר אש שורפת, ולא פעם נכוונו ממעשינו הרעים, וכיצד זה אנו ממשיכים לעבור עליהם פעם אחר פעם. והביאור בזה, שהתנהגותנו היא ככלב השב על קיאו, היות ואיננו טורחים לערוך בעצמינו בירור וחשבון נפש לגבי מעשינו. ואילו היינו טורחים לשבת עם עצמינו בסוף כל יום ולהעביר את הקורות אותנו במשך השעות האחרונות, אין כל ספק שהיינו נזהרים ונשמרים מן העבירה פי כמה וכמה. אך בזמן שכל החיים הם כמרוץ שוטף, ללא הפוגה להתבונן ולהעמיק במעשינו, נעדרת מעימנו ההזדמנות להכיר במציאות האמיתית של חיינו, ולהבחין עד כמה רעה אחריתם של עוברי עבירה.

ומשמע שעלינו לעשות חשבון נפש ולדעת באופן ברור ומוחלט שבסוף כל עבירה ממתין עונש, ועל כן יש לנו לחשב את מעשינו אחד לאחד, כדי שחלילה לא נלקה עבורם. כן יש להוסיף ולומר שסיחון רומז למילה שיחה, מלמד ששיחה בטילה שאין מאחוריה שום תכלית ומטרה רוחנית, עלולה לדרדר את האדם מדחי אל דחי. והוא שאמרו חז"ל (סוטה מב, א) שכת לצים, כת שקרים, כת חנפים וכת דוברי לשון הרע אינם מקבלים פני שכניה, כלומר שאותן כיתות שהשיחה בהן היא לבטלה מתוך העדר מחשבה ויראת שמים, הרי הן כאש אוכלה, ושומר נפשו ירחק מהן.

חזק וברוך

מתחזקים באחוה וזוכים לברכה

זו לא הפעם הראשונה שהנהג המסור זוכה להסיע את הצדיק רבי ישראל אבוחצירא הבבא סאלי זיע"א, למקומות שונים ברחבי הארץ להשתטח בקברי הצדיקים.

טרטור מנוע של רכב כבד נשמע ברקע והתקרב בקול שאון אל עבר המכונית בה ישב הצדיק. מעבר לחלון נראתה משאית משא כבדה, עמוסה בארגזי תפוזים טריים שזה עתה נקטפו והיו בדרכם אל השוק ליהנות בהם בני אדם...

"עצור!" הורה הצדיק לנהגו.

הנהג עצר את הרכב באחת, ונפנה לשמוע את בקשת הצדיק.

"פנה לנהג המשאית שלפנינו ובקש נא ממנו תפוז אחד בעבורי". ביקש. הנהג התפלג, הן ידוע ידע כי תאוות העולם הזה אינן תופסות מקום כלשהוא בעולמו המסוגף הטמיר והנעלם של הצדיק, אך הוא נחפז לאותות לנהג המשאית לעצור כי דבר לו אליו.

מן המשאית ירד צעיר חסון שזוף וחשוף.

"מה תרצה?" הרעים בקול גס.

"כאן איתי ברכב יושב צדיק גדול... הוא מבקש אם תוכל לתת לו תפוז אחד מהיבול שבמשאית", אמר הנהג לגבר המגודל שלפניו.

"לא!" אמר נהג המשאית נחרצות. "אין אוכל חינם - מי שמשלם מקבל!"

נהג המשאית טרק אחריו את הדלת הכבדה והתניע בשנית את המשאית.

נהגו של הצדיק שב אל הרכב שותק.

המכונית המשיכה לאיטה כשהמשאית מאיצה את מהירותה ונעלמת בעיקול הדרך הבא תוך שהיא מותירה אחריה שובל של אבק.

אחרי שעה קלה הגיעה מכוניתו של הצדיק לצומת הבאה, שוטרים עמדו שם חוסמים את הכניסה לצומת.

"מה קרה?" התעניין נהגו של הצדיק.

"לפני כמה דקות פרצה את הצומת משאית עמוסה תפוזים, היא איבדה את הבלמים והתנגשה בעצמה בעמוד שמל מרכזי, תא הנהג נמחץ כליל וכעת עמלים כוחות ההצלה לחלץ את גופתו מן התא המעוך". הסביר השוטר.

הנהג היה המום. הוא פנה אל הצדיק וביקש הסבר למחזה לו היו עדים בשעה האחרונה.

פתח הצדיק ואמר: "כאשר חלפה המשאית על פנינו, ראיתי את מלאך המוות עומד וחרבו שלופה מעל המשאית, הבנתי כי מידת הדין מתוחה על נהג המשאית והיא תובעת את נשמתו. רציתי להצילו, ולכן הוריתי לך לבקש ממנו תפוז אחד, כדי שאחר שאברך בכוונה ברכת 'בורא פרי העץ' יענה הנהג 'אמן' בכוונה, וזכות ענית אמן תעמוד לו להינצל מהדין המתוח עליו משמים".

"אך הנהג ההוא לא הסכים. הוא הפסיד את הזכות, וראה מה עלה בגורלו", אמר הצדיק חרש.

שוב נוכח הנהג בקדושתו וצדקותו של רבו, אולם הפעם זכה גם להפנים את גודל מעלתה של עניית אמן וסגולתה העצומה להציל מכל צרה וגזירה. הוא למד מהצדיק שיעור נפלא בהכרת ערך עניית אמן, שיעור אותו לא ישכח כל ימי חייו.

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

זכור לטוב

הדבר דומה? לרגל שמונת במנעל ומוצלת מכל צער ויגון, שנאמר (ש"ה ז) "מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב חמוקי ירכיך" וגו'. מה ירך בסתר, אף כל דבר טוב שיעשה אדם, יעשה בסתר. צדקה בסתר. עונה עם אשתו בסתר. ואם עושה כן יהא חביב לפני המקום.

וכך אמר להם הקב"ה לישראל; כמה וכמה פעמים כמו כן עתיד אני לקרוא עליכם אלף אלפים לטובה, מפני שסללתם את התורה וחבקתם אותה על זרועכם ועל ידכם, שנאמר "סלסלה ותרוממך תכבדך כי תחבקנה" וגו' (משלי ד). ואומר "בני תורת אל תשכח וגו' כי אורך ימים ושנות חיים ושלום יסיפו לך" וגו' (שם ג).

וכן הוא אומר בענין המשכן, שנאמר (שמות ל"ח) "אלה פקודי המשכן משכן העדות" וגו'. ומאבה שהקב"ה אוהב אותם את ישראל ומשמחה שהוא שמח עמהם, הוא בעצמו משבח אותם, שנאמר (שה"ש ג) "צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו", במלך שלמה במלך מלכי המלכים הקב"ה שהשלום שלו.

לשון שבועה, שנאמר (שמואל א, יד) "ויואל שאל את העם" וגו'. נאמר כאן אלה ונאמר להלן אלה, מה אלה האמור להלן הוא לשון שבועה אף אלה האמור כאן לשון שבועה הוא. ומה שכרו של משה? שקיבל ברכה מפי א-להיו, שנאמר "ישא ברכה מאת ה'" וגו'.

אבי שבשמים, היא שמך הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים. ותהיה לך קורת רוח מישראל. עברתי בכל מקומות מושבותם של ישראל, וראיתי כל הדברים המכוערים ודברים שאינם ראויין שעשו ישראל, אעפ"כ לא שמרת אתה להם שום קנאה ונקמה ולא התגאית אתה עליהם ודברי תורתך לא מנעת מפיהם, אלא זכרת להם הטובות שעשו לפניך ולא הרעות שעשו לפניך, ואמרת להם ע"י ישעיהו (ישעיה ס"ה) "ולא תזכרנה הראשונות ולא תעלינה על לב כי אם שישו וגילו עדי עד" וגו'.

וכשעמדו אבותינו על הר סיני לקבל עליהם עול מלכות שמים בנדבה, אף הוא ירד משמי השמים העליונים ממקום כבוד גדול ותפארתו וקדושתו ושיכן שמו הגדול עמהם בנדבה, שנאמר (שם ל"ב) "ונדיב נדיבות יעץ והוא על נדיבות יקום".

אשרי אדם שמעשיו מרובים מחמתו. למה

הרי הוא אומר (תהלים כ"ד) "נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשי ולא נשבע למרמה. ישא ברכה מאת ה' וצדקה מאלהי ישעו".

נקי כפים, זה היה משה רבנו ע"ה, אב החכמים ואב הנביאים. שהיו ידיו של משה נקיות מן הגזל, שנאמר "ויחר למשה מאד ויאמר אל ה' וגו' לא חמור אחד מהם נשאתי" וגו' (במדבר ט"ו). ובר לבב, זה משה שהיה לבו של משה ברור ביראת א-להים. אשר לא נשא לשוא נפשי, אמר הקב"ה למשה; נפש רוח ונשמה שנתתי בך לא טענה דבר שוא שלא כתבתי בתורתך. ולא נשבע למרמה, שלא רמה בשבועתו שנשבע ליתרו, שנאמר (שמות ב) "ויואל משה לשבת את האיש", אין ויואל אלא

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

אחד מארבעת בניו של כ"ק רבי חיים זיע"א, היה הצדיק רבי יוסף זצ"ל. איש תם וישר, יושב אהלים שכל ענין לא היה לו בהוויות העולם הזה. תמיד ישב על התורה ועל העבודה, ואת כל עניני הבית אשתו היתה מנהלת ביד רמה.

מצבם הכלכלי של בני הזוג, לא היה מזהיר. ר' יוסף היה תמיד מקיים בעצמו "פת במלח תאכל וחי צער תחיה", אך אשתו מעולם לא התלוננה על כך, והניחה לו לשבת ולעסוק כל ימיו על אדני התורה והיראה, והפרישות מהבלי העולם הזה.

נכנס ובא חודש ניסן, ובבית אין מאומה. לא מצות ולא יין, לא פירות ולא ירקות, לא מלבושים ולא מנעלים לילדים. ניגשה איפוא האשה לבעלה, וביקשה ממנו; כיון שבאו מים עד נפש, תלך לקבר אביך הקדוש, ושם תבקש עליך ועל משפחתך; מצות, יין, בשר, בגדים ונעלים לילדים, שמלה לי וחליפה לך. תרשום הכל כדי שלא תשכח.

ר' יוסף עשה כדברי אשתו. למחרת השכים קום, ותיכף לאחר תפילת שחרית נטל עמו ספר תהילים והלך אל בית העלמין. הוא ניגש לקבר אביו הקדוש, הניח על המצבה את רשימת הדברים אותם ביקשה אשתו, וקרא פרקי תהילים לפי אותיות שם אביו הקדוש זצ"ל.

כשסיים את סדר התפילה, שב ר' יוסף לביתו, ואמר לאשתו כי עשה כדבריה, וכעת לא נותר להם אלא להמתין לישועת ה' כי בוא תבוא במהרה. ואכן. באותו לילה נגלה אליו אביו כ"ק רבי חיים זיע"א, ובישר לו כי קרובה ישועתו לבוא.

"מחר תתייצב ליד חלון ביתך, ואז יבוא אליך סוחר אלמוני ויתן לך את כל מבוקשך. הסיבה לנדיבותו הרבה קשורה בכך - המשיך ואמר לו אביו זצ"ל - שבמהלך הפלגתו בים התחוללה סערה גדולה, וספינתו כמעט וחישה להיטבע. בשעת צרה זו הוא אחז את אומנות אבותיו בידי והחל להתפלל. אלוקי רבי חיים ענני, ואף נדר נדר כי אם ינצל, יתן את מחצית רכושו למשפחת רבי חיים זיע"א. הוא אכן ניצל, ולמחר הוא יתייצב לקיים את נדרו" - סיים האבא הקדוש את דבריו.

ויהי בבוקר והנה חלום. רבי יוסף מיהר לקיים את דברי אביו, הוא ניצב ליד חלון ביתו, וכדברי אביו - כן היה. עוד הוא עומד ליד החלון, ניגש אליו אלמוני, ושאל אותו האם הוא משתייך למשפחת הצדיק רבי חיים פינטו. "כן, אני בנו של הצדיק זיע"א" - השיבו רבי יוסף.

סיפר לו האיש את כל מוצאותיו בים, ואת הנס אשר קרהו, ואת דבר הנדר שנדר בעת צרה. "מוכן אני עתה לקיים את נדרי - אמר האיש לרבי יוסף - ולתת מחצית מהוני שבספינה, כדי להודות להשם על אשר הצילני מרדת שחת".

רבי יוסף שמע את דברי הסוחר כמי שבקי בכל פרטי המקרה והודיע לו; "דע כי לא אקח ממך יותר מהדרוש לי להוצאות החג המתקרב".

רבי יוסף פירט לו בדיוק מה דרוש לו ולבני ביתו הוצאות ביגוד והנעלה ולסעודות החג. והסוחר הבטיחו כי כבר בעת שובו לביתו ישלח עם משרתו את כל המצרכים הללו. וכך הוה.

שמחה גדולה שררה בבית רבי יוסף פינטו באותו חג פסח, כאשר מידי פעם היתה אשתו מזכירה לו; "רואה אתה? טוב עשית ששמעת בקולי והלכת אל קבר אביך זצ"ל".